
УДК 619:611

Дромашко Г.М., викладач

Відокремленого структурного підрозділу

«Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В.Порика

Білоцерківського національного аграрного університету»

ОРГАНІЧНЕ ПОЄДНАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СТУДЕНТООРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ

Аналіз досліджень, присвячених стану, тенденціям та перспективам розвитку професійної освіти в Україні, дозволяє зробити загальний висновок про те, що в професійній освіті відбувається радикальна гуманітаризація, посилення особистісного виміру, орієнтація на людину, фундаментальні цінності, рішуча демократизація освіти. Головною метою і змістом усієї системи освіти має стати студентоорієнтоване навчання.

Особистість характеризують такі ознаки:

- 1) розумність (визначає рівень інтелектуального розвитку);
- 2) відповідальність (рівень розвитку почуття відповідальності, вміння керувати своєю поведінкою, аналізувати свої вчинки і відповідати за них);
- 3) свобода (здатність до автономної діяльності, прийняття самостійних рішень);
- 4) особиста гідність (визначається рівнем вихованості, самооцінки);
- 5) індивідуальність (несхожість на інших).

Студентоорієнтоване навчання – це процес взаємодії студента та викладача, який має на меті реалізацію творчого потенціалу студента в поєднанні з розвитком професійних, фахових, особистісних якостей викладача. Центральне місце в організації процесу студентоорієнтованого навчання займає врахування природних нахилів, здібностей, індивідуальних відмінностей, суб'єктивного досвіду, що визначають унікальність

кожної особистості, шляхів її самореалізації з метою становлення фахово-компетентної та відповідальної особистості.

Ключовими ознаками студентоорієнтованого навчання є: зосередження на потребах особистості; надання пріоритету індивідуальності; співпраця, співдружність між студентами та викладачами; спрямування педагогічних відносин у напрямі відкритості та відвертості; створення ситуації вибору та відповідальності; пристосування методики навчання до індивідуальних особливостей та можливостей студента; актуалізація проблеми особистісного зростання особистості як основи її самостійності в оволодінні змістом освіти; стимулювання розвитку і саморозвитку студента.

Для функціонування та розвитку студентоорієнтованого навчання всі ці виміри мають бути враховані та застосовані на практиці формування психічної готовності до майбутньої професійної діяльності.

Педагог, який використовує студентоорієнтований підхід у навчанні, повинен:

- враховувати індивідуальні особливості своїх студентів, такі як: темперамент, стан нервової системи, особливості розвитку тощо;
- створювати позитивну навчальну атмосферу, в основі якої – цінності та принципи демократії;
- використовувати індивідуальний підхід у навчанні та виявляти повагу до особистості;
- націлювати на успіх, заохочувати до навчання, під час якого студенти навчаються на засадах співпраці та самоуправління;
- пов'язувати психологічні особливості особистості з навчальним процесом;
- використовувати навички спостереження для моніторингу індивідуального прогресу кожного студента.

Новий тип спеціаліста, адекватний за своїми якісними характеристиками суспільним змінам.

В основних документах про фахову передвищу освіту підкреслено, що одним із найважливіших завдань на сьогодні є формування у громадян професійних знань, умінь, навичок, розвиток духовності, відповідного технічного, технологічного й економічного мислення з метою створення умов для їх професійної діяльності.

На виконання цих завдань спрямована організація освітнього процесу Відокремленого структурного підрозділу «Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В.Порика Білоцерківського НАУ». Слід відзначити, що враховуючи практичну спрямованість навчання в коледжі, студентоорієнтоване навчання впроваджено не лише в процесі аудиторних занять, а й у позааудиторній роботі.

Так, до найяскравіших заходів, спрямованих на розвиток творчих здібностей, пошук креативних рішень, виконання професійних завдань з урахуванням індивідуальних особливостей студентів – майбутніх фахівців – можна віднести щорічний конкурс «Кращий за професією» та інші.

З метою розвитку творчих здібностей студентів в коледжі працюють народні колективи: інструментальний ансамбль «Рінгтон», народний ансамбль танцю «Натхнення».

Сьогодні попитом користуються спеціалісти і фахівці, які можуть швидко і оперативно приймати рішення навіть у критичних ситуаціях, знаходити свій шлях в нових умовах роботи та в новому оточенні, а також встановлювати нові відносини в практичних ситуаціях, які швидко змінюються.

Міра залучення майбутнього фахівця до навчання визначається тим, наскільки широкі можливості надаються йому для активності – самовизначення, самореалізації та саморозвитку. Найрозповсюдженішою формою такого навчання є навчальне професійне завдання, що моделюється за допомогою системи навчальних проблем, проблемних ситуацій і конкретних завдань. Такими завданнями можуть бути ситуаційні задачі професійної спрямованості, особисті творчі завдання та курсові роботи. Отримавши всі дані, студент формулює для себе завдання,

аналізує обставини, вихідні дані, джерело інформації, складає алгоритм дій. В такому випадку навчальна діяльність викладача переноситься на пізнавальну діяльність студента, що передбачає підвищення рівня особистісної активності. Вирішення професійних задач позитивно впливає на розвиток студента як майбутнього фахівця.

Атмосфера успіху та задоволеність результатами навчання сприяє формуванню стійкого позитивного ставлення до професії, активізує пізнавальну діяльність студентів на заняттях, сприяє реалізації професійно-освітніх можливостей кожного студента.

Таким чином, формування професійної компетентності майбутніх фахівців сільськогосподарського виробництва здійснюється в навчальному процесі за винятково значущої ролі практичного навчання та під час вивчення професійно орієнтованих дисциплін шляхом особливої організації освітнього процесу та особистої діяльності викладача.

Загальновизнано, що науково-дослідницька діяльність студентів є одним із найважливіших засобів підвищення якості підготовки і виховання спеціалістів з фаховою передвищою освітою, тому цьому напрямку розвитку особистості майбутнього фахівця в коледжі приділяється особлива увага. На розвиток наукового світогляду, формування умінь творчо застосовувати в практичній діяльності найновіші досягнення науково-технічного прогресу спрямована науково-дослідна робота студентів коледжу. Вже стали традиційними щорічні науково-практичні конференції, доповіді за індивідуальними темами пошукової роботи студентів коледжу, семінари-практикуми зі спецдисциплін тощо. Особливу увагу хочеться звернути на організовану в коледжі систему студентського самоврядування, яка спрямована на забезпечення і захист прав та інтересів студентів, виконання ними своїх обов'язків, сприяння навчальній, науковій та творчій діяльності студентів – гуртків, товариств, об'єднань, клубів за інтересами та ін.

Перспективою подальшого наукового пошуку вважаю дослідження нетрадиційних форм та методів, педагогічних технологій навчання, спрямованих на активізацію професійного становлення особистості в контексті студентоорієного професійного навчання в коледжі.

У статті визначено сутність студентоорієнтованого професійного навчання. Доведено, що в процесі організації освітнього процесу в коледжі з метою ефективної підготовки майбутнього спеціаліста, необхідно звернути особливу увагу на розвиток його особистості, творчого потенціалу, формування психічної готовності до майбутньої професійної діяльності з урахуванням індивідуальності студента.

Тому завдання педагога полягає в тому, щоб навчити студентів вчитися, і вчитися правильно, оскільки тільки всебічно підготовлений фахівець матиме змогу знайти своє місце в суспільстві, належним чином зарекомендувати себе і вистояти у конкурентній боротьбі на ринку праці.

Використані джерела

1. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання. – Київ : ІЗМН, 1998. – 204 с.

2. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. – Київ : Знання, 2005. – 486 с.

3. Рожнятовська І, Зоц В. Сучасні шкільні технології. Ч. І. : збірник. – Київ : «Редакція загальнопедагогічних газет», 2004. – 112 с.